

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. Quæ bona sibi relictæ possint Mendicantes in iudicio petere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

quod si prædicti annui redditus relinquatur ad certum usum cultus divini, puta ad reparanda Ecclesiæ ornamenta, aut ædificia, vel pro vino ad missæ sacrificia peragenda, hostiis, oleo ve lampadarum, aut pro similibus, legatum valere, ut docuit Glossa nuper adducta, quod probat ex Cap. nimis 1. de testamentis, & Ancharantus dicta Clem. Exivit. Sylv. verbo legatum 2. n. 4. Angelus verbo legatum 1. n. 5. & Corduba ubi sup. resolvit etiam valere prædictum legatum in Fratribus Minoribus, dummodo serventur duæ prædictæ conditiones supra appositæ.

Secundo existimo, si illud legatum relinquatur pro victu, aut vestitu, aut indistinctè pro necessitatibus Fratrum (si tamen pro modico tempore relinquatur) tunc valere etiam dictum legatum, ut tenent prædicti Authores, cum prædicta Glossa verbo, annui redditus. Modicum autem tempus dicitur decennium, ut tenet ibi Glossa ex Clem. 1. §. fin. de verbis Eccles. non alien. Ratio est, quia per hoc legatum non tollitur ab eis mendicitas, sed sublevarur, quod etiam in Fratibus Minoribus obtinere, prædicti authores faciunt, & ultra hoc temporis spatium possent etiam legatum relinquere hac via, pura, quod legatum daretur certis Fratibus pro eorum necessitatibus, tunc enim legatum esset firmum pro vita illorum Fratrum, quibus relinqueretur, nec dicere: ut legatum perpetuum, cum eorum morte exingeretur, idque assero ex mente prædictæ Glossæ, verbo, cumque annui redditus, & communis sententiæ; si vero hæreditas, annui redditus, aut legatum, relinquantur alicui hospitali, vel Communitati, cum onere, ut dent annuos redditus Mendicantibus, tunc etiam valet legatum. Ita tenent D. Antoninus 3. parte titul. 16. Cap. 1. §. 12. Sylv. verbo legatum 2. num. 4. Angelus, verbo legatum 1. num. 5. Tenet Corduba etiam in Fratibus Minoribus, dicta quæst. 11. pun. 3. prope finem. qui omnes tale legatum, non nisi sub hac conditione valere censent, nempe quod Religiosi inde non competat ullum jus civile, perendi tale legatum five annuos redditus in iudicio: Et quod dictum est de istis perpetuis redditibus, à fortiori procedit de illis provenientibus, quos aliquando Domini oppidorum ordinant annuatim Fratibus dari super gabellis iustis.

Nam hi proventus verè sunt elemosynæ, cum sponte & ad beneplacitum dentur & revocentur; ita tenet Sylv. verbo legatum 2. n. 4. in fine & Antoninus ubi supra.

Possunt præterea Religiosi Mendicantes habere anniversaria perpetua sine ulla tamen actione exigendi in iudicio, ita Palud. Sylv. Angel. & D. Antoninus.

Postremo sciendum est, possessiones seu alia immobilia bona Religiosis mendicantibus ideo prohiberi, quia hæc sunt veluti annui redditus virtuales; ut in Clement. Exivit. §. verum, in fine de verb. signific. Et ideo Mendicantes dicuntur, quia eis ad congruam sustentationem, redditus aut possessiones habere eorum professio non permittit, ut habetur Cap. unico, de relig. domibus, in 6. & optime notat Corduba in Regulam B. Francisci Cap. 6. quæst. 10. pun. 2. & 3. Quare si eis dentur, aut alia ratione concedantur similes possessiones eas, vendere tenentur, ut supra dictum est. Hactenus locuti sumus at Thom. à Jesu Oper. Tom. 1.

tento jure communi, post Concil. vero Trident. standum erit Mendicantium Constitutionibus.

CAPUT IV.

Quæ bona sibi relicta possint Mendicantes in iudicio petere?

FRatres Minores nihil eorum, quæ sibi, vel ex legatis piis, vel alia ex causa obveniunt, possunt judicialiter petere, quia sunt incapaces eorum Conventus cujuscumque juris & actionis civilis, ut sæpe reperitur in Cap. Exiit, de verb. signific. in 6. & Clem. Exiit eod. tit. Docet late Corduba in Regul. B. Francisci Cap. 6. quæst. 11. pun. 4. Episcopi tamen & alii Judices, tam Ecclesiastici, quam seculares possunt ex vi sui officii, nemine etiam hoc procurante, compellere hæredem, vel executores, vel illum, qui ad hoc teneretur, ut relicta Monasterio adimpleat & solvat. Ita tenet Barto, in l. ne quicquam §. fin. ff. de off. Procons. & I. Andreas in Cap. si hæredes, extra de Testam. & Baldus in l. nulli C. de Episc. & Clericis. P. Anchar. in Clem. Exiit, & expressè decernitur à Nicolao III. art. 3. apud Cordubam, ubi supra, imò cui libet de populo competit actio ad hoc, & potest agere, ut legata relicta ad pias causas impleantur, ut habetur in Compendio privilegiorum verbo hæreditas §. fin. & docet Angel. verbo legatum 1. §. 5. & Corduba ubi supra. Per Syndicum vero solent prædicti Fratres sibi relicta vindicare, cum certis circumstantiis, de quibus Corduba Cap. 4. sua Reg. quæst. 16. Et P. Emm. Rodriguez Tom. 2. 99. Regul. quæst. 73. art. primo. Possunt tamen prædicti Fratres simpliciter, extra iudicium favorem Judicis implorare, prædictæque legata tanquam elemosynas sibi debitas postulare, cum hoc modo consulant & voluntati defuncti, & suis necessitatibus, quia aliis executores testamentorum, aut hæredes non possent ad id à Judicibus compelli, nisi Judici de his legatis constaret: quomodo autem possent eis notum esse, nisi Fratres denunciarent?

Porro de aliis Mendicantibus ex mente Sylv. veltri & Angeli ubi supra, distinguendum est. Nam aut eis legantur annui perpetuique redditus, & tunc non possunt civiliter agere, si propriis Constitutionibus, aut Regula veteret ipsis annuos habere redditus, quia cum eis non competat hæc actio civilis, manifestum est ipsos eâ uti non posse, sed tunc hæredes, vel testamentarii compellendi sunt à Judice, qui ratione sui officii potest ipsos cogere, ut legata adimpleant, sicut paulo supra dictum est de Fratibus Minoribus: si vero sint alia legata, vel redditus ad modicum tempus, vel aliarum rerum immobilium donationes aut renuntiationes, possent illarum rerum æstimationem judicialiter petere: Nam cum capaces sint æstimationis & pretii hæreditatis & legati &c. rectè possunt ea civiliter & judicialiter postulare.

Cavendum tamen maxime est viris Religiosis, Judices Sæculares aut Ecclesiasticos, eorumque tribunaia frequentare. Quia ex hoc sequuntur, (ut rectè notavit D. Antoninus) odia, rixæ, & litigia.

Quid de
quoad hoc
dicendum
de FF. Mi-
noribus?

Quid de
aliis Men-
dicanti-
bus?

Quod illi
cavendum?

mendacia, perjuria, detractiones, iniustitia, & ultra istud scandalum commune laicorum, videntur Mendicantes litigare, qui alia consilia predicare non cessant. Et ante ipsum D. Basilium in Reg. fus. disput. interrog. 9. idem suis monachis commendavit: Nec enim (ait) conveniens est decori nostro, si cum iniquis hominibus contendere videamur, aut litigare: siquidem servum Domini non oportet litigare. (Et infra) De his rebus, loquitur enim de vendendis rebus monasterii) experiri apud iudices exiranos veritates idem Dominus, cum dicit, & tunicam tuam tollere, dimitte ei & pallium. Et infra docet, quod Religiosi in iudicio non laceffentes ipsi, sed laceffenti autum descendere debent.

Satis contrariis objectionibus Sed contra hanc decisionem objicies, Religiones Mendicantes non possunt habere rerum immobilium dominium, ut habetur *Cap. unico de relig. dom. in 6.* et go nec rei vendicationem, ut probatur *ex l. si non in rem, de rei vendic.* Hoc argumento motus Beronius in *Cap. in presentia, num. 451.* secutus Calderinum affirmavit, non posse mendicantes acquirere iure actionis prædicta bona, sed tantum jure æquitatis, quia

æquum est, ut pro alimentis illa bona consequantur, ut ex eor. in *verio se alant*, pro quo citat Gloss. in *l. servos, de alimentis & cib. leg.* Sed nihilominus à priori sententia non est recedendum; nec argumentum adductum supra, aliquid convincit; nam ut *Cap. 2.* dicebamus, dominium rerum immobilium Mendicantibus competit, licet non duratum, sed tantum momentaneum, sive per breve tempus, quod eorum Regulam non infringit. Et hoc sufficiens est, ut possit ipsis competere rei vendicatio.

Hæc dicta sunt de illis Ordinibus Mendicantibus, qui post Concil. Tridentinum decretum, arctissimam servant mendicitatem; nam qui in laxiori mendicitate vivunt, tantam habent capacitatem, quantum sibi ipsi propriis Constitutionibus præscripsit. Quocirca consulenda erunt consilii Ordinis statuta; cum etenim ea, quæ de jure antiquo Mendicantibus prohibebantur Concil. Trident. decreto fuerint concessa, non tam antiqui juris Canonibus, quam propriis uniuscujusque Ordinis Constitutionibus standum erit.

